

ШУМАДИЈКА,

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. IV.

Овај листъ излази вторникомъ и петкомъ, цѣна му е за три мѣсеца 4 цванцика.

№ 13.

ТИГРОВА ПЕШТЕРА.

(крај.)

Франкъ дође, и носио е на коношцу обадва мала тигрића мртва, кое е подавио. Пре него што самъ дознао шта ће съ њима да ради, баца онъ крозъ рупу обадвоє, Тигру на полъ. Кадъ Тигаръ види предъ собомъ мртве свое мале штенце, почне ий превртати, и загледао ий е ђутећи са сваке стране, и кадъ се увѣри да су обадвоє мртви, почне тако ужасно пиштати и урлати, да намъ се свима коса на глави одъ стра наежи. Я почнемъ псовати Франка, за тай његовъ поступакъ: али видимъ изъ његовогъ одговора, да онъ никакве надежде выше нема за наше спасеніе. Што се мене тицало, я самъ се непрестано надао, да ћемо, помоћу какве неочекиване помоћи, быти избављени.

Грмљавина престаде, и свѣжій, разблажуюћи ветаръ опеть се у гори подиже, у зрацима повратившегъ се сунца, кишне капице по лишћу блистале су се као діаманти. Гледао самъ крозъ пештерску одушку како се природа буди. Међутимъ Тигаръ кодъ свои штенцады леже. То е была велика, господствена зверка, кое удови у свой дужини њѣной протегнути, снагу свои мишица показиваше. Изъ њѣни са страшнымъ зубма снабђвени челюсти, текла е пена. У еданъ ма чу'се изъ дальнине нека страовита рика, којой Тигаръ своимъ орећимъ се ецанѣмъ одговараше. Наша сумња после неколико минута испуни се, еръ мы угледасмо едногъ, манѣгъ одъ прећашнѣгъ, у великомъ скоку къ нама приближуюћегъ се Тигра. То быяше тигрица! — Њѣна рика, почемъ е мртва тѣлеса свои тигрића смотрила, превазяђе све, што смо годъ чули. Найпосле престаде съ урланѣмъ кое се у жалостно мумланѣ преобрати; затимъ прислони нюшку на одушку да пронађе оне, кои су њѣне штенце поубіяли. Када њѣни погледи падоше на насъ, съ чрезвычайномъ силомъ юриши на камень, и можда бы успѣла одтиснути га, да іой нисмо предузећу са сдруженьемъ усиляванѣмъ нашимъ на супротъ стали. После неколико осуећени покушая опеть се Тигру приближи, као да се съ њимъ посаѣтовати хтела; после тога обое се брзо удаде, и исчезнуше намъ предъ очима. Њѣнова рика све се слабіе чула, и наскоро сасвимъ престаде.

Тадъ дотрче обе наше индїйске вође на улазакъ пештере, и принуде насъ къ бѣгству, као единомъ средствомъ спасенія; еръ су звѣрке безъ сумнѣ на другой страни

планине іошть за какавъ улазакъ у пештеру знале. У найвећой хитѣи одтуримо камень, кои насъ е досадъ заблањо, и изићемо изъ пѣнине, коя насъ живе саранити хтеде. Садъ наново чусмо рику Тигра, али смо брзо нашимъ вођама слѣдовали, и предузмено найпречій путь, кои намъ збогъ множине кореня, шибля и граня, съ којима е буря путь покрила была, бѣгство отешчаваше. Вартоѣ се едва вукао, и мы смо чешће постойкивати морали, да се не бы изгубио.

Овако смо читавъ четвртъ сата бегали, кадъ у еданъ путь вика едногъ вође нашегъ предвозвести намъ, да се Тигри за нама у потери налазе. Мы смо се таманъ предъ еднимъ рогознимъ мостомъ налазили, кои е преко едногъ потока намештенъ быо, и по комъ су само индїанци њѣовимъ лакимъ ходомъ прелазити могли. Са стрменимъ обалама обруженъ, сливаше се потокъ беснећомъ силомъ и хукомъ у дубльину. Линколнѣ, Франкъ и я корачали смо безъ никакве незгоде преко моста; но Вартоѣ быяше іошть на средини моста, када тигри изъ оближнѣ шуме изскоче, и спазивши насъ, удесе свое ужасно урланѣ. Мы се попнемо на стѣне предъ нама десивше се, а Вартоѣ, кои едва и другу страну потока срећно достиже, извади свой ловачкїй ножъ и одсече свезе, съ којима е мостъ на обали утврѣенъ быо, надаюћи се, да тимъ, нашемъ неприятелю путь пресече. Али текъ што е онъ тай мостъ обалою, дотрчи тигрица, и хтеде потокъ да прескочи, но њѣна снага недостигне, и падне у потокъ, и буде брзиномъ воде тако о стѣне оштре ударена, да се на много комада разбила. Но тимъ, другїй Тигаръ нимало се неуплаши, него и онъ учини тай истый покушай, и силнимъ скокомъ прескочи провалу. Но само е съ предњимъ шапама достигао оне стране обалу, и тако преко стрменности висећи узалудно се мучіо да се успеѣнѣ. Вартоѣ, кои му е сасвимъ на близо быо, пође брзо къ њѣму и забодѣ му свой ловачкїй ножъ у прси. Яростно прикупи ужасный Тигаръ сву свою силу, одупре се са стражњимъ ногама о стѣну, и счепя Вартона за бутину; но овај ни найманѣ у присуствію духа неклоне, него съ левомъ рукомъ увати се за едно дрво, и снажно све дубль у прсима Тигра притискиваше свой ножъ.

Све ово догоди се за едно магновенѣ. Индїанцы, Линколнѣ, Франкъ и я, притечемо му у помоћ. Линколнѣ счепя одъ Вартона пушку коя е поредъ њѣга лежала, и тако снажно удари по глави Тигра, да ова страовита

зверка свой плънь испусти, и стропошта се у бездну. Али несрећный младичъ, ячину свогъ ударца непрорачунавши, оклизне се, и почемъ се ни зашто ниє придржати могао, падне у потокъ, на површини коега, угледасмо га за едно тренуће, и затимъ за навѣкъ изчезе.

Очаятелна вика подигне се изъ свию грла. Я кадъ се одъ могъ стра повратимъ, видимъ гди полумртавъ Вартонъ лежи на краю потока. Рана, изъ кое му е кровь куляла, бьяше дубока. Наста вече, и мы морадосмо се рѣшити, овде ноћ провести. Индианци наложе ватру коіомъ бы насъ одъ дивльи зверова сачували. Нешто мало воћа едемъ, и целу ноћ безъ сна проведемъ поредъ Вартона, кога дубоки уздисаи задавали су ми стра и бригу.

Сутра данъ однесемо га у село; но при свой нашой бриги и неги, неповрати се више. Трећегъ дана ужасно дрктанъ протресе му тѣло; подигну се у высиу, проговори неколико неразговетны рѣчи, за тимъ спусти се, и више га ниє было.

Ово е быо свршетакъ могъ жалостногъ путованя на Чимборасо. И када самъ Вартону мою последню дужность указао, ускоримъ што пре овай предѣлъ оставити, кон ме е на горку тугу опоминаю, и употребимъ прву прилику да се у Европу вратимъ.

БЕРБЕРИНЪ.

(илл: хиљада и едно бріянь.)

Господинъ. (самъ у соби хода и говори.) Осамъ сати прошло, а могъ берберина јоште нема да ме обрје. Али морамъ га чекати. Оваквогъ берберина вредно е имати. Докъ ме обрје, онъ ми изириповѣда све на свету новости. Одъ како ме почео бріяти, недржимъ ни едне новине; ербо онъ зна више новости него све новине.

Берберинъ (утрчи у собу.) Добро јутро желимъ господине. Седите да васъ обрјамъ. Вы сте ме мало чекали. Данаске самъ се одоцнио. Морао самъ се одоцнити. Кадъ се месече свршаваю, онда неможе нико у својој дужности бити точанъ. Прођоше намъ шапанъке, друго готово нема ништа ново. Прођоше и *опроштене покладе*. Милина е было погледати, како еданъ другомъ иде, и како се опраштаю. То е лепъ обичай, да се люди на тай данъ мире, и еданъ другомъ праштаю све увреде, и заричу се у любви, слогн и пріятельству да живе, само штета што те *опроштене покладе* врло редко падаю. Еданпутъ у години. За насъ Србе требало бы да те опроштене покладе, у години дана баремъ 365 пута долазе. А овако ниє ништа, еданпутъ у години дана опраштамо еданъ другомъ, а неизброено пута вређамо се, варамо се, и наносимо еданъ другомъ штету. — Тай обичай може бити да е и кодъ Руса и Француза, ербо башъ на опроштене покладе, састао се ђенераль рускій Остенъ-Сакенъ са французскимъ ђенераломъ Канроберомъ, и помирили се и еданъ другомъ све опростили.

Господинъ. Како можешъ тако безъ смисла да брбляшъ? Они да су еданъ другомъ опростили, не бы се после тукли, а мы чуемо да су се сутра данъ после тога састанка одма тукли, као и до садъ.

Берберинъ. Па то е са свимъ природна стваръ. Не пріятели текъ кадъ се помире, онда еданъ другомъ копаю яму. Заръ вы мислите да кодъ насъ, или ма гдѣ, кадъ на опроштене покладе, еданъ другомъ иде и опрашта се и пріятелиски непріятели непріятели грли и любви, кои су у свађи были мире се, кои нису говорили проговоре; заръ вы мислите да е сутра данъ веће пріятельство и слога у свету; заръ вы мислите да се *чистый понеделникъ* зато тако зове, што су све свађе и непріятельства очищѣне са овогъ света; не, господине, вы се варате. Опроштене покладе, и праштанъ и помиренъ, то су само обичаи, кои су намъ остали одъ наши стары праѣдова. Кои су прости и искрени были. Мы хвала богу нисмо выше прости, па неможемо бити ни искрени. Само одвећъ простъ човекъ, може бити искренъ у овомъ нашемъ изображеномъ времену. Знате вы шта е искренность? искренъ бити значи говорити свакомъ оно што мислишъ, бити искренъ значи ни найманъ непретварати се. А то е толико колико самъ свою срећу убјати. Правогъ искреногъ човека морао бы светъ изъ свогъ друштва у пустынь протерати. У свакој држави има по една уредба, коя строго казни свакогъ оногъ кои е искренъ. У целомъ свету, закони и уредбе небране намъ да мислимо како намъ е воля; али, показую намъ ограниченъ путь, коимъ морамо ићи; т. е. уче насъ, и заповѣдаю намъ, да по прописаномъ калупу говоримо. О, да нема у свету тога закона противу искренности, то естъ, да се незабраноє оно говорити што човекъ мисли, онда бы свакій человекъ онако о себы мислио какавъ есте. Я вамъ опетъ кажемъ да искренности нема на свету.

Господинъ. Та доста веће о той искренности. Кажимъ шта си хтео нешто јоште казати о опроштенимъ покладама.

Берберинъ! А, — то самъ вамъ хтео казати, да опроштене покладе, што се тиче опраштаня и помиреня ништа у свету незначе. Канроберъ и Остенъ-Сакенъ; састали се на опроштене покладе, опростили еданъ другомъ, разговарали се; па сутра данъ тукли се. Исто е тако и кодъ насъ. Сви поврве изъ куће у кућу, изгрле се излюбсе се, заедно вечераю, и опросте све еданъ другомъ, па сутра продуже опетъ свой посао, т. е. сутра опетъ мрзе се, свађаю се, и ломи еданъ другомъ вратъ, као годъ и пре опроштены покладе. Тога обичая небы было на свету, да е съ нѣмъ икакавъ интересъ човечій скопчанъ. Тай обичай бива безъ икакве штете и трошка, зато и трае. Зашто нема обичая, на форму тѣй опроштены покладе, да узму кредиторн свое тевтере, па да иду своимъ дужницима, и да избришу рачунъ, и да кажу: нека е просто; него праштаю еданъ другомъ оно што ништа невреде. Избришу са свога языка непріятельство, да га дубль у своемъ срцу запишу. — Видите господине, опроштене покладе, нису ништа друго него *ново лето* лукавства, преваре и свађе. Вы мислите да само едно ново лето има, кое 1. Јануара починъ. Ниє истина. 1. Септемвриа е Муаремъ и Тешири, када турска и Еврейска нова година починъ. 15. Августа починъ ђачка нова година. Онома ко нема свое куће, нѣму о митрову дне и о ђурђеву дне починъ нова година. Ко радо циє, нѣму е о Јованюдне нова година. У Новембру починъ рачунска нова година; па шта се чудите да и свађе и непріятельства, славе и светкуню свою нову годину на о-

проштене поклада. Уочи опроштени поклада, свакиј стане па се промысли, и прегледа добро све што е целе године увредіо кога, или увређенъ быо одъ кога. Па онда заклучи рачунъ, и види колико има примати, колико ли давати; и радуе се кадъ види да е выше псовке, свађе, и увреда издао другима; него што е онъ приміо одъ други. А кадъ при рачунској години заклучи новчане рачуне, па види да е выше издао новаца, него што е приміо, онда му ніе ни мало мило. — Тако е то на свету мой господине. — Башъ самъ васъ данасъ лепо обріо. На здравлѣ желимъ. Съ Богомъ (изађе на врата.)

ДОМАШНІЙ ТЕАТРЪ.

Учитель. Слуга покоранъ господине, добро вамъ ютро желимъ. Незнамъ што сте ме звали, я самъ трицуть долазіо, па — —

Господинъ. Ёсть, ёсть, казивали су ми, имао самъ посла; гледао самъ неке амове да купимъ, па нисамъ имао времена, зато самъ рекао да дођете другій путь.

Учитель. Ево я самъ опетъ дошао, радъ самъ да чуемъ шта сте ме звали?

Господинъ. Хтео самъ да васъ питаемъ, бы-ли вы могли, поредъ ваше дужности, долазити моіой кући свакиј данъ да ми децу учите.

Учитель. Хоћу господине. Кадъ рекнете я ћу почети.

Господинъ. Али я хоћу да ми найпре кажете, колико ћете искати вы на месецъ?

Учитель. Три талира господине, я мислимъ то е са свимъ умерено.

Господинъ. Ха, ха, ха! каква три талира! та вы нећете никакве муке имати съ децомъ, само да ій мало упутите у читаню. Свакиј данъ по еданъ сатъ, па онда пусти ій нека се играю по сокаку.

Учитель. Опростите господине, али я самъ казао врло умѣрену цену; я знамъ шта су деца, и колико труда треба око деце. Толико ми плаћа и майсторъ Ђорђе ковачъ, што учимъ нѣгова сына, и поредъ тога, сваке неделѣ кодъ нѣга ручамъ.

Господинъ. Нећу я ничіе памети. — Него, ако хоћете за дукать месечно, а вы почните долазити.

Учитель. Сбогомъ господине; жао ми е што ми ніе могуће. Радіе бы вамъ бадава децу учіо, него за такву малу плату.

Господинъ. Па да богме, па зашто не-бы вы и бадава свакиј данъ дошли, те ми по еданъ сатъ учили децу. Знате ли вы да я могу вама шкодити само ако хоћу; а могу васъ препоручити на већу плату. Па вы треба на то све да мислите. — И будите увѣрени да ћете вы скоро осетити за ово што сте се овако кодъ мене показали.

Учитель. Господине, вы сте богатъ и у власти, а я нигди ништа немамъ, а имамъ четворо деце. Друго вамъ немамъ ништа казати. Остајте съ богомъ. (поклони се и оде.)

Слуга. Господине, овде е онај кочіяшъ што сте му поручили да дође.

Господинъ. Пусти га нека дође.

Кочіяшъ. (уђе) Добро ютро желимъ. Вы сте три путь шияли да дођемъ, едва самъ садъ могао доћи. Ёр-бо я кадъ свршимъ мой посао, хоћу мало да спавамъ.

Господинъ. Звао самъ те да те погодимъ да кодъ мене служишъ. Ты си добаръ, я самъ чуо за тебе; него да ми кажешъ пошто ћешъ остати кодъ мене месечно.

Кочіяшъ. Четири талира господине, и то нећу ништа друго да вамъ радимъ, осимъ што ћу да гледамъ конѣ; и нећу нико други да ми заповеда осимъ васъ. Одъ четири талира нећу ни пару ниже остати.

Господинъ. Е добро! четири талира четири. Я пристаемъ, и іошть ћу ти давати по едне чизме. Али хоћу да ми гледашъ конѣ као очи у глави. Никакавъ други посао нетреба да радишъ, само конѣ треба да гледашъ, да невидимъ да се отму па да трче по сокаку. Да ій добро ранишъ, я нежалимъ на конѣ потрошити. (Кочіяшъ оде.)

Господинъ (самъ говори.) Е, фала богу нађо добра кочіяша. То ми е была найвећа брига. Садъ немамъ никакве бриге за конѣ. Учитель ми за садъ нетреба. Ёр-бо много бы было на еданъ путь плаћати и учителю и кочіяшу. Деца се могу и после учити; я я кадъ самъ быо нѣбовы година нисамъ ништа знао, па садъ хвала богу. Да знамъ што выше, не бы валяло. За нѣи има іошть времена, човекъ се учи у свако доба свога живота. Данасъ ћу сладко ручати, хвала Богу нашао самъ кочіяша.

М Р В И Ц Е

— Као што се види изъ едногъ историчногъ примѣчанія, Цариградъ быо е до сада 30 пута одъ непріятельске войске обколѣнъ. 5 пута быо е само одъ славенски народа, безъ икаквогъ успѣха нападанъ. — 477. године пре рођеня хрестова, быо е Цариградъ обколѣнъ одъ Паузанія, кои е на Цариградъ дошао после битке кодъ Платее. 410. год. пре Христа, Алцибіядесъ е предводіо войску на Цариградъ; по томъ 347. год. пре хр. Лео-Филиповъ генераль. У та стара времена звао се Цариградъ Антуза, (цветаюћа девойка.)

После рождества Хрестова быо е Цариградъ обколѣнъ: 197. год. одъ цара Северуса. 313. одъ Максима Цезара. 315. одъ великогъ Константина. 616. одъ Хозроя перзискогъ подъ Хераклиомъ. 626. год. одъ Авара. 656. одъ Моавія арабскогъ краля. 669. одъ Ёзида Моавиногъ сына. 674. одъ Софи-Бен-Ауфа. 719. одъ сынава Калифе Мервана — 744. одъ Солимана, сына Калифе Абдолмелека. — 764. одъ Паганоса краля бугарскогъ подъ Константиномъ V. — 786. одъ Харун-ал-Рашида, подъ Леомъ IV. — 798. одъ Абдоломека. 811. одъ Крумуша деспота славонскогъ. — 820. одъ Томе славонца — 886. одъ Руса — 914. одъ Симеона краля бугарскогъ. — 940. одъ Руса подъ предводителѣмъ своимъ Игоромъ. 1048. одъ Торниціуса бунтовника. — 1081. одъ Алексе Комнена. — 1204. 1. Априла, одъ крстоносаца. — 1261. 13. Юлія одъ Михаила Палеолога. — 1396. и 1402. одъ Баязита (прозваногъ севаюћомъ муньомъ) — 1414. одъ Мусе сына Баязитова. — 1422. одъ Мурата II. — 1453. год. 17. Мая Султанъ Махмутъ II. обколи и освои Цариградъ. Одъ то доба стои Цариградъ еднаво у рукама турскимъ.

— Некій спекуланта Суца, молио є краля португалскогъ Ювана II. да му дозволи, да съ нѣмъ крозь чаршю разговараюћи се прође. Краљ му дозволи, и тако, после те шетњѣ, Суца, кои є у кредиту врло рђаво стаю, на ново оживи, ербо сви су мислили да є онъ постао любимаць краљѣвъ.

ТУЋЕ ПОСЛОВИЦЕ.

Болѣ є имати доволно, него одвећ много.
 За праведне нема нигди закона.
 Ко лако верує, лако се и превари.
 Оно што є єдномъ срећа, другомъ є несрећа.
 Ђданъ драмъ среће болѣи є, него ока мудрости.
 Срећа се брине за будале.
 Срећанъ є свакий онай, кои може да заборави оно што се не може преиначити.
 Богъ се стара да дрва непорасту до неба.
 Кадъ богъ хоће какву землю да казни, а онъ одузме великашима паметь.
 Богъ дає здрављѣ, а докторъ прима за то новце.
 Богъ неоставля Енглезе, ако нису гладни, они су жедни.
 Одъ мале траве нарасте великий конь.
 Гробѣянство и гордостъ расту на єдномъ дрвету.
 Она пара кою жена заштеди, исто є тако добра, као и она, кою мужъ заслужи.

ДОМАЋЕ НОВОСТИ.

— *Палежъ* 6. Фебр. Ноћасъ после поноћи око 3. сата появио се овде страханъ пожаръ. Многе куће заедно са своимъ коморама и кошарама преобратиле су се до зоре у пепео. И као што є вѣтаръ дувао, сва бы варошь изгорела да нису сви Палежани, а тако исто и оближњи селяци прискочили и ватру са великомъ мукомъ и пожертвованѣмъ погасили. Вѣчна хвала свима онима, кои су своима ближњимъ, были у помоћи; иначе ова наша варошь небы се више звала Палежъ него Пожаръ. Штета овомъ ватромъ проузрокована моћи ће изнети на 2000 дуката.

— Постављени су: Столоначалникъ суд. одѣл. кн. канц. Јова Никколић за Секретара Попеч. Вн. Дѣла полиц. одѣл. а на нѣгово место Милославъ Протић Столов. Ин. одѣл. а на то место Люб. А. Петровиѣвићъ Протоколита Ин. одѣл. а на место овога, Јованъ Ристићъ Протоколита Суд. Одѣленія.

— Постављени су: Предсѣдатель Апелац. Євтиміє Угричић за Члена Врх. Суда, а на нѣгово место Членъ Апел. Коста Пляквѣ. За члена Апел. Ђорђе Петровићъ, Секретаръ Врх. Суда, а на место овога Матія Матићъ Предсѣд. Вар. Суда; а на место нѣгово Ђорђе Ценићъ Предсѣд. Смедер. Суда а на место овога Сима Протићъ Столонач. Финансїє.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Турска войска, кою ће у Криму Омеръ предводити износиће на 60 хил. момака. Сви су шпитальи већ у Цари-

граду одъ ранѣны и болестны войника тако пуни, да су сада и кућу гдѣ є пређе руско посланство было, у шпиталь обратили.

— Кажу новине: да се ђенераль рускій Остен-сакенъ, састаю и разговарао са Францускимъ ђенераломъ Канроберомъ; али шта су се разговарали нико незна.

— Ферманъ коимъ се укида трговина са робљѣмъ у Азиѣ врло се рђаво и са незадовољствомъ прима.

— У Криму приспѣла є една лађа на којој є донеше. но 12 хиљада чизама, коє є князь Штирбей турской войсци послао.

— Посланику аустријскомъ у Паризу поклоніо є Наполеонъ єдну драгоцѣну бурмутцу, на којој є царєво портре.

— Єдавъ капларъ изъ Француске войске изъ Крима, између осталогъ и ово пише: „Да насъ видите, по одѣлу, и по нашој униформѣ, небы насъ могли звати, или смо Турци или Французи, или Грци или Руси. Представите себи єдногъ човека, у турскомъ фесу, у рускомъ кожуу, у французскомъ япунцету, у енглезкимъ калчинама, и у великимъ дрвенимъ цѣпеламъ.

— Князь Меншиковъ боловао є мало, кою болестъ причинила му є рана кою є јоштъ 1828 год. кодъ Варне добыо.

— Око 20. Фебр. отвориће се у Бечу договараня између дипломата европски сила о рату, кои се сада води, и о миру кои ће после слѣдовати.

— За оно што се говорило по новинана да є в краљѣвство Неаполитанско у саюзъ са западнимъ силама ступило, нѣ истина, и све новине говоре да се о томе у Неаплу нѣ јоште ни почело радити.

— Царъ Аустријскій издао є налогъ Попечителю Внутренни дѣла, да се сбогъ саданѣ скупоће, нечине осветленія и веселя кадъ царица роди, него у место што бы се на то потрошило, да се сиротинњи чине благодѣлїя.

— Енглеске новине Таймсъ являю: да є у Криму, изъ Енглескогъ логора, 8 хиљада солдати, кои су се одъ 1. Дек. до 20. Јануара разболѣли, у шпиталь послали.

— 17. Јануара быо є снегъ одъ два аршина око Бакчи-Сарая, а одъ аршина и по' кодъ Севастополя. Корешподентъ єдавнъ явля, да нико у Криму непамяти овако яку зиму и великий снегъ.

— Руске земунице на Криму, леже по 3 аршина у земљи, и на среди имаю оцакъ. Изнутра су простране и могу сместити око 25 люди. Руси имаю дрва доволно. У Бакчи-Сарая хватъ дрва сада нѣ скупљѣи одъ 3 рубля. Рускима солдатима дає се сада дупла порція ракіє; и они могу сматрати ово цело зимно време за свой одморъ.

— Свима Енглескимъ мисіонерима у Русиѣ, явлѣно є да за 14 дана мораю Русию оставити.

— По новомъ манифесту цара рускогъ, свакий Русъ одъ 18 до 50 година, мора се оружати. Одъ 1812. год. овакво оружанѣ Русиѣ непамяти; после таквогъ оружаня долази што руси зову „ополченіє“ када се подигне све живо што може оружѣ носити.

Течай: сребро 128; злато 5 фор. 57. кр.